

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА УСТАНОВА
«УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ»
(УКРНДІЕП)

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вченою радою УКРНДІЕП
Протокол від «17» 07 2020 р.
№ 3

Директор УКРНДІЕП

Анатолій ГРИЦЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

в науково-дослідній установі «Український
науково-дослідний інститут екологічних проблем»

Введено в дію наказом директора
від 31 серпня 2020 р. № 161

Харків
2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Підставою для розроблення «Положення про індивідуальний навчальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (далі – Положення) є закон України «Про вищу освіту», Постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в науково-дослідній установі «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем»».

1.2 Положення регламентує порядок складання, затвердження та контролю за виконанням індивідуального навчального плану роботи здобувача наукового ступеня доктора філософії (далі – Індивідуальний навчальний план).

1.3 Індивідуальний навчальний план – документ, згідно з яким здійснюється навчання здобувача наукового ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (9 рівень Національної рамки кваліфікацій).

1.4 Навчання в аспірантурі проводиться відповідно до затвердженого індивідуального навчального плану.

1.5 Індивідуальний навчальний план містить план навчальної та наукової роботи здобувача. Він складається за встановленою формою (додаток 1).

1.6 Індивідуальний навчальний план складається у двох примірниках, один з яких зберігається у здобувача, другий – у відділі організації та координації наукових робіт і підготовки кадрів вищої кваліфікації.

1.7 Індивідуальний навчальний план погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується Вченою радою УКРНДІЕП впродовж двох місяців з дня зарахування здобувача.

2. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

2.1 Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури з відповідної спеціальності є основою для формування індивідуального навчального плану роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

2.2 Індивідуальний навчальний план передбачає виконання двох складових: освітньої та наукової.

Освітня складова формується за відповідною освітньо-науковою програмою, за якою навчається аспірант, наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження.

2.3 Індивідуальний навчальний план здобувача та тема його дисертаційної роботи затверджуються на засіданні Вченої ради УКРНДІЕП впродовж двох місяців з дня зарахування до аспірантури відповідно до наказу директора установи.

Індивідуальний план складається аспірантом відповідно до цього Положення за встановленою формою.

Аспірант складає «Обґрунтування вибору теми дисертаційної роботи» (за встановленою формою) впродовж місяця з дня зарахування та узгоджує його з керівником. В обґрунтуванні висвітлюються такі питання: актуальність теми досліджень, мета, завдання досліджень, об'єкт, предмет досліджень, передбачувана наукова новизна, практичне значення результатів досліджень.

Підготовлені матеріали щодо обґрунтування теми дисертаційної роботи аспірант надає рецензенту (науковому співробітнику установи з відповідної спеціальності), який готує рецензію, в якій надає свої пропозиції щодо обраної теми наукових досліджень, її актуальності, відповідності паспорту (стандарту) спеціальності та рекомендації щодо затвердження або коригування теми.

На засіданні Вченої ради УКРНДІЕП, відповідно до термінів, що визначаються наказом директора, аспірант доповідає матеріали з обґрунтування теми дисертаційної роботи. За результатами виступу аспіранта, обговорення рецензентом, членами Вченої ради приймається рішення щодо затвердження теми дисертаційної роботи.

2.4 За умови затвердження теми дисертаційної роботи, впродовж наступного місяця на засіданні відповідної секції Вченої ради розглядається та затверджується програма досліджень здобувача.

2.5 Аспіранти проводять навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні згідно з індивідуальним навчальним планом, в якому визначаються зміст, терміни та обсяг виконання навчальної та наукової роботи, а також запланований строк захисту дисертації протягом терміну підготовки в аспірантурі.

2.6 Індивідуальний план роботи є обов'язковим до виконання здобувачем і використовується при його атестації за певний рік навчання та за весь період навчання, для оцінювання результатів його роботи.

2.7 Порушення строків виконання індивідуального навчального плану без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою рішення про відрахування аспіранта.

2.8 Індивідуальний навчальний план містить план виконання освітньої складової відповідно до освітньо-наукової програми, за якою навчається аспірант.

2.9 Обсяг освітньо-наукової програми становить 30-60 кредитів ЄКТС. Вона має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей, відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибоких знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 4-6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш 6 кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить 6-8 кредитів ЄКТС).

2.10 Індивідуальний навчальний план аспіранта (освітня складова) включає вивчення блоку обов'язкових дисциплін (цикл дисциплін загальної та професійної підготовки) та дисциплін за вибором аспіранта. В індивідуальному плані зазначено послідовність вивчення навчальних дисциплін (за курсами навчання), їх обсяги (кількість кредитів), форми підсумкового контролю.

Вивчення аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Інституту, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

2.11 Індивідуальний навчальний план аспіранта містить перелік дисциплін за вибором в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Аспірант реалізує своє право вільного вибору навчальних дисциплін, як правило, на першому році навчання. Свій вибір аспірант підтверджує письмовою заявою.

Вибіркові навчальні дисципліни – дисципліни вільного вибору аспірантів, спрямовані на забезпечення спеціальних (фахових) компетентностей та надають можливості здійснення поглибленої підготовки здобувача за спеціальністю (спеціалізацією), сприяють забезпеченню права здобувачів на академічну мобільність. Вибір вибірових дисциплін проводиться згідно з відповідним Положенням УКРНДІЕП. Завідувач аспірантури включає до індивідуального навчального плану вибіркові навчальні дисципліни, які вибрав для вивчення аспірант.

2.12 У межах навчального плану за освітньо-науковою програмою аспірантури можуть зараховуватися кредити і визнаватися результати навчання, які аспірант отримав у неформальній освіті, у т.ч. під час навчання на відкритих онлайн-курсах, на підставі відповідного сертифіката або іншого документа.

Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається відділом аспірантури (у засіданні бере участь науковий керівник аспіранта) та Вченою радою УКРНДІЕП.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання (на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) англійської мови – дійсним сертифікатом TOEFL або InternationalEnglishLanguageTestingSystem або CambridgeEnglishLanguageAssessment; німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF; французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або InternationalEnglishLanguageTestingSystem, або сертифікатом CambridgeEnglishLanguageAssessment має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для оволодіння іншими компетентностями (за погодженням з науковим керівником).

2.13 Вчена рада УКРНДІЕП на підставі рішення відділу аспірантури має право прийняти рішення про визнання компетентностей, набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах), з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури. З цією метою аспірант подає завідувачу аспірантури заяву разом із сертифікатом чи іншим документом, що підтверджує факт і результати навчання. Курси зараховуються за умови їх відповідності спеціальності, наявності необхідних обсягів, у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які аспірант має опанувати під час навчання за освітньо-науковою програмою.

Ці права аспіранта реалізуються у межах програм академічної мобільності, визначених Законом України «Про вищу освіту» та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність».

2.14 Виконання освітньої складової та набуття аспірантами відповідних компетентностей та результатів навчання забезпечують наукові та науково-педагогічні працівники Інституту.

2.15 Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури.

2.16 Відповідальним за виконання індивідуального навчального плану є здобувач вищої освіти.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою УКРНДІЕП.

2.17 Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

2.18 Індивідуальний план наукової роботи містить обґрунтування вибору теми дисертаційної роботи та програму наукових досліджень; орієнтовний план дисертаційної роботи; план роботи над дисертацією протягом чотирьох років навчання із зазначенням назв етапів відповідно до програми наукового дослідження; публікацію та апробацію результатів досліджень. Він може також включати стажування у провідних вітчизняних або закордонних навчальних/науково-дослідних установах (за необхідності), що є однією із форм неформальної освіти, та враховується при атестації аспіранта.

2.19 Обґрунтування вибору теми дисертаційної роботи передбачає висвітлення актуальності обраної проблематики; сутності і стану наукової проблеми, її значущість; мету роботи і завдання дослідження; об'єкт і предмет досліджень; передбачуваний зміст наукової новизни та практичного значення одержаних результатів.

2.20 Апробація наукового дослідження включає: публікацію наукових статей у фахових журналах, у періодичних виданнях інших держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз даних; статті у електронних фахових виданнях; тези доповіді на конференціях, семінарах, симпозіумах, круглих столах тощо; винахідницька діяльність (патенти, свідоцтва про авторські права). Вимоги до публікацій визначаються МОН України.

2.21 Формою контролю за виконанням аспірантом індивідуального плану роботи є атестація – звітування про фактичний стан виконання запланованих на навчальний рік показників освітньої та наукової діяльності, відповідно до індивідуального навчального плану роботи.

Аспірант відповідно до індивідуального плану наукової роботи, згідно наказу директора, систематично проходить атестацію – науковим керівником, на розширеному засіданні випускових відділів, на Вченій раді, які приймають рішення щодо стану виконання індивідуального навчального плану та переведення аспіранта на наступний рік навчання.

Порядок проведення атестації, терміни та вимоги до представлення звітних матеріалів визначаються наказом директора. Контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти здійснює його науковий керівник.

Підготовка в аспірантурі, згідно з індивідуальним навчальним планом, завершується захистом наукових досягнень аспіранта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

2.22 Стан готовності дисертації визначається науковим керівником на підставі його відгуку. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

2.23 Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема, здобути загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання, знання, уміння, навички та інші, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають

наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення вводиться в дію наказом директора УКРНДІЕП.
2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні Вченої ради УКРНДІЕП.